

TABULKA 87 | Mezikrajské srovnání faktorů podmínek a průběhu středoškolského vzdělávání

Kraje rozděleny do tří kategorií; ● – skupina krajů s nejvyššími hodnotami faktoru; ○ – skupina krajů s průměrnými hodnotami faktoru; ● – skupina krajů s nejnižšími hodnotami faktoru; *modré podbarvení pro výrazně horší hodnotu faktoru*

Kraj	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Hlavní město Praha	●	●	○	○	○	●	●	●	●	●	○	●
Středočeský	●	○	●	●	●	●	○	●	○	○	○	●
Plzeňský	●	○	●	●	○	○	○	●	○	○	●	●
Karlovarský	●	●	●	●	●	○	○	○	●	●	●	○
Ústecký	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	○
Jihočeský	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	●
Liberecký	●	●	○	●	●	●	○	●	●	●	○	○
Královéhradecký	○	●	○	○	○	●	●	○	○	●	●	●
Pardubický	○	○	●	○	●	●	●	○	○	○	●	○
Vysočina	○	●	●	○	○	●	●	●	●	○	●	●
Jihomoravský	●	○	○	●	●	○	○	○	●	●	●	●
Olomoucký	○	○	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Moravskoslezský	○	●	●	●	○	○	●	●	●	●	●	○
Zlínský	●	●	○	○	●	○	●	●	○	●	○	●

Pozn.: A – faktor „Řízení školy“; B – faktor „Metody výuky v hodině“; C – faktor „Badatelská výuka a kreativita žáků“; D – faktor „Organizace a atmosféra výuky a aktivita žáků“; E – faktor „Hodnocení výuky v hodinách“; F – faktor „Poskytovaná zpětná vazba k práci učitele“; G – faktor „Materiální podmínky práce učitele“; H – faktor „Vztahy učitelů a vazba na další aktéry“; I – faktor „Vztahy žáků a vazba na další aktéry“; J – faktor „Řešení neúspěchu žáků“; K – faktor „Vztahy ve třídě“ – žáci gymnázií; L – faktor „Vztahy ve třídě“ – žáci dalších maturitních oborů.

Širší kontext hodnocení informací uvedených v tabulce č. 87 primárně naznačuje stabilitu většiny zjištění formulovaných pro základní vzdělávání také v případě středních škol. Opětovně je tak zaznamenáno pozitivní působení jak dobrých socioekonomických předpokladů, tak vesměs příznivých hodnot sledovaných faktorů podmínek a průběhu středoškolského vzdělávání v případě hlavního města Prahy. Naopak negativní působení jak nepříznivých socioekonomických předpokladů, tak vesměs horších hodnot sledovaných faktorů podmínek a průběhu středoškolského vzdělávání je opětovně pozorováno v případě Karlovarského a Ústeckého kraje.

Příznivé hodnoty sledovaných faktorů podmínek a průběhu středoškolského vzdělávání jsou zaznamenány také v případě Moravskoslezského a Olomouckého kraje. I v případě středoškolského vzdělávání tak lze pozorovat kontrast dvojic krajů se spíše horšími socioekonomickými předpoklady: (a) Karlovarský a Ústecký kraj a (b) Moravskoslezský a Olomoucký kraj. Tyto dvojice krajů se ovšem odlišují v charakteristikách sledovaných faktorů podmínek a průběhu středoškolského vzdělávání, přičemž odlišnosti reflektující kvalitu podmínek a průběhu vzdělávání lze pozorovat také v dosažených vzdělávacích výsledcích žáků, především pak v rámci jejich neúspěšnosti u maturitní zkoušky (viz tabulka č. 83).

Spíše dobré charakteristiky sledovaných faktorů podmínek a průběhu středoškolského vzdělávání lze zaznamenat také v případě tří krajů s nízkou mírou neúspěšnosti u maturitní zkoušky, tj. Jihomoravského kraje, Zlínského kraje a Kraje Vysočina, v nižší míře pak také v případě Královéhradeckého kraje. Opačné tvrzení je relevantní pro Jihočeský kraj. Ne zcela jednoznačné je postavení jednak Středočeského kraje, které však může být významně ovlivněno mobilitou středoškoláků za vzděláním v pražských středních školách, a jednak dalších dosud neuvedených krajů.

5.3 Shrnutí a další výhled

Zjištění uvedená v této kapitole ukazují vysoký potenciál datové základny ČŠI pro syntetické analýzy založené na zjednodušení informační struktury a prováděné na různých prostorových úrovních, primárně na úrovních národní a krajské. Poznatky prezentované v kapitole 5.1 a 5.2 poskytují některé náměty pro diskusi silných a slabých stránek krajských vzdělávacích systémů, a to také v kontextu možných vazeb ke vzdělávacím výsledkům žáků a socioekonomickým podmínkám vzdělávání.